

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKISKAI TAUTISKOS MINTIES SAVITRAŠTIS
Prenumerata metams \$2.00, pusmečiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

No. 25. KETVIRTADIENIS, BIRZELIO-JUNE 24, 1954. VOL. METAI XXXVIII

Sveikiname LRKSA 59-ji Seima!

Dienos Klausimai Pasaulio Lietuviu Zinios

Birzelio 25-ta U. S. atvyko Anglijos premjeras Winston Churchill ir uzsenio reikalu sekretorius Eden. Jiedu turės svarbius pasitarimus su prezidentu Eisenhower, valstybes sekretorium Dulles ir kitais augstais pareigūnais.
Jau kuris laikas U. S. ir Anglijos augstieji pareigūnai nesutaria svarbiais klausimais. Genevoj konferencija jau beveik pajrusi. Kaip jau is anksto buvo pramatyta, raudonieji atvyko ne susitarti, tik ginčytis ir varyti propagandą. Indokinijoj raudonesiems sekasi ir jie paima savo kontrolėn daugiau ir daugiau teritorijos. Korėjos problema ingi neužbaigta.
Pats U. S. prezidentas Eisenhower spaudos konferencijoj birzelio 16-ta paaiškino, kad U. S. ir Anglijos vadų konferencijoj bus praktiškai paliestos visos aktualės pasaulinės problemos, įimant pietrytinės Azijos krizę, Centrinės Amerikos ir Europos reikalus. U. S. ir Anglijos atsakomieji vadai neslepia savo planų, kad jeigu Prancūzija ir Italija vis atidėlios Europos bendrosios armijos pakto ratifikavimą, tai U. S. ir Anglija savo pagelbą nukreips Vokietijai ir kitoms šalims jau ratifikavusioms minėta pakta. Atidėlioti ir žaisti neverta. Sovietų Rusijos ir jos satelitų įžulimas, pasidėkojant vakariečių nesutarimui ir perlėtai akcijai, didėja su kiekviena diena.

Pereitą savaitę Centrinės Amerikos valstybėje Guatemala, turinėjoj apie tris milijonus gyventojų, prasidėjo nerumumai. Grupė augstųjų armijos karininkų pasiuntė prezidentui Jacobo Arbens Guzman ultimatumą reikalaujant prirodyti, kad jo vyriausybė nėra dominuojama komunistų arba atsisargy dakt. Vyriausybė atkartotinai skelbė per radio, kad tokio ultimatumo negavusi. Vienok netrukus pasirodė svarbesnių žinių. Pulkinko Armas vadovaujama iš tremtinių sudaryta armija, siekianti apie 5000 vyrų, iš Honduras ir kitų kaimyninių šalių įsiveržė Guatemalon ir trumpu laiku užėmė svarbius uostus ir kitus strateginius punktus. Guatemalos raudonoji vyriausybė tuoj atsikreipė į Jungtines Tautas, kad apgintų nuo "agresorių". Maskva ir visi kiti raudonieji labiausia kaltina Jungtines Amerikos Valstybes. Šios šalies atstovas Jungtinėse Tautose p. Lodge kategoriškai atsikirtė, kad čia jokios svetimos agresijos nėra, o tik pačių guatemaliečių sukilimas prieš komunistinę vyriausybę.

Birzelio 18-tą Prancūzija susilaukė naujo ministerių kabineto, kurio priešakyje stovi radikalas socialistas Pierre Mendes France. Jo kabinetas parlamente gavo net 419 balsų, prieš balsavo 47 atstovai, kiti susilaikė. France taipgi paėmė ir užsenio reikalų ministerio vietą, kurią ilgą laiką užėmė katalikų vadas Georges Bidault. France laimėjo daugumą iškilmingu pažadu per vieną mėnesį užbaigt karą ir atsiekti taiką Indokinijoj, o jeigu nepavyks tą padaryti, tai rezignuosias. Už Frances kabineta balsavo komunistai, kurie nors būdami prancūzais palaiko dvasinius ryšius s Maskva ir su viso pasaulio komunistais. Net pagerbiant Dien Bien Phu tvirtovės didvyriškai žuvusius kareivius, komunistai parlamente atsiskakė atsistoti kartu su kitais atstovais. Patys prancūzų patriotai ir užsenio ekspertai pramato, kad Frances kabineto dienos yra suskaitytos.

LRKSA Nauji Nariai

- Šią savaitę Susivienijimo centras įregistravo šiuos naujus narius:
179 kp. E. St. Louis, Ill.—Urban, Frank A. (Juv.) Kimutis
179 " E. St. Louis, Ill.—Matulevičius, Vladas
179 " E. St. Louis, Ill.—Matulevičius, Dalia (Juv.)
179 " E. St. Louis, Ill.—Matulevičius, Jonas (Juv.)
101 " Chicago, Ill.—Šatkevičienė, Vanda Lipčienė
101 " Chicago, Ill.—Račkauskas, Leonas
101 " Chicago, Ill.—Vieraitis Adelė
101 " Chicago, Ill.—Vieraitis Juozas
101 " Chicago, Ill.—Brazdiejus, Kazimiera (Juv.)

REIKALINGA STENOGRAFIŠTĖ

Susivienijimo centro ofisui reikalinga stenografistė. Darbas pastovus ir geras atlyginimas. Pageidaujama, kad mokėtų abi kalbas—lietuviškai ir angliškai. Dėl sąlygų ir susitarimo kreipkitės į centro ofisą: 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.; telefonas: VA 3-4711.

VENECELA. "Tėvų Kelias" išėjo gražiai pasipuošęs penkių metų gyvavimo sukakties proga. Redaktorius kun. Ant. Sabaliauskas yra iškeliamas į kitą šalį, o į jo vietą paskirtas kun. Ant. Perkūmas. Venecuelos lietuvių kapelionas.

LIETUVA. Rusai atkeldinti iš Rusijos jaučiasi labai gerai ir nerodo jokio noro grįžti į savo tėvynę. Santykiai rusų su lietuviais yra labai šalti.
— Iš Vilniaus radio pranešimų darome išvadą, kad lietuvių sodybos daugely vietų yra užžėlę ar sugriautos kolchozininkų; pastatai suardyti ir nuvežti į kolchozų centrus.
— Sakių rajono kolchozo darbininkai pernai tegavo vos po pusę kilogramo grūdų už darbo dieną. Pinigų nei cento. Kolūkiečiai negavo nei pašaro savo gyvuliams.
— Panevėžio buvęs vienuolynas yra užimtas raudonosios armijos, o mokinių bažnyčia pavesta sandėliu. Šv. Petro ir Povilo bažnyčia dar tebeveikia.
— Mariampolėje buvo iš klebonijos pašalintas klebonas ir ten apsigyveno rusų kariai. Bažnyčia dėl nesumokėtų mokesčių, kurie siekia kelių tūkstančių rublių į metus, buvo uždaryta, bet lietuviams katalikams sudėjus paskutinius skatikus, atidaryta.
— Telšiuose veikia tik viena bažnyčia, visos kitos uždarytos.

BRAZILIJA. Rio de Janeiro miesto radiofonas davė 30 minučių reportažą apie Lietuvą. Transliuota lietuviška muzika ir pavaizduota lietuviškoji kultūra. Tokie reportažai, rengiami braziliečių, jau įvyko septyni. Lietuviai labai dėkingi.

KANADA. Windsor, Ont., miestas šiemet švenčia šimto metų sukaktį. Liepos 11 d. bus iškilmingas tarptautinis minėjimas, kuriame rengiasi dalyvauti ir lietuviai.

— Kanados lietuviai plačiai paminėjo birzelio įvykius. Kanados parlamento narys Drew, kuris kalbėjo minėjime, pažadėjo padėti Lietuvai išlaisvinimo byloj.

JAV. Žinomis iš New Yorko, pabėgusi lietuvaitė iš Klaipėdos žvejų laivo į Daniją, tai gabi 23 m. amžiaus Stepa Rapolytė. Ji sumaniai apėjo rusų čekistus, paspruko į laisvą pasaulį ir nstrukus atvyks į Ameriką.

— Detroito universiteto profesorius Padalskis, buvęs 1941 m. Lietuvos laikinosios vyriausybės narys, yra paskirtas vesti "Amerikos Balso" programą Vakarų Vokietijoj, o plk. K. Grinius parvykęs iš ten vadovaus rusų kalba anti-sovietinei propagandai New Yorke.

— Dailininko A. Galdiko meno paroda New Yorke praėjo gana sėkmingai; net didieji laikraščiai, kaip "New York Times", "Art Digest", "New York Herald Tribune" labai gražiai aprašė.
— Urbanos universitetą šiemet

USA PREZIDENTO EISENHOWER ŽODIS PABALTIEČIAMS

New York (LAIC).—Jungtinių Amerikos Valstybių Prezidentas Dwight D. Eisenhower, New Yorko valstijos gubernatorius Thomas E. Dewey ir New Yorko miesto mayoras, Robert F. Wagner, lietuviams, latviams ir estams birzelio 13 d. Town Hall minėjimams 1941 m. sovietų įvykdytus masinius Baltijos kraštų tremimus, per Amerikos Lietuvių Informacijos Centrą atsiuntė šiuos pareiškimus:
THE WHITE HOUSE
Washington, D. C.
Please convey my warm greetings to everyone participating in the Baltic States Freedom Rally on the thirteenth anniversary of the first mass deportation from Estonia, Latvia and Lithuania. Our faith that freedom will be restored to the Baltic peoples reflects our devotion to those fundamental principles of liberty and freedom on which the American nation was founded. It is reinforced by the stirring example of the Baltic countries, where the harshest policies of terrorism and deportation have failed to extinguish the spirit of national independence.
We are resolved to continue to do all that we can to establish in the world conditions under which these countries will regain and retain their freedom.
Dwight D. Eisenhower
(Vertimas)
Visus dalyvaujančius pirmųjų masinių deportacijų iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos trylikos metų sukakties proga Baltijos valstybių laisvės manifestacijose, prašau priimti mano širdingus sveikinimus. Mūsų tikėjimą, kad Baltijos tautų laisvė bus atstatyta, parodo mūsų prisirišimą prie pagrindinių laisvės principų, kurių pagrindais susikūrė amerikiečių tauta. O tai sustiprina Baltijos kraštų pavyzdys, kur atkakliausias teroro ir deportacijų politika neįstengė užgniauzti tautinės nepriklausomybės dvasias.
Mes esame pasiryžę ir toliau daryti visa, ką tik galima, kad sudarytume pasaulį sąlygas, kuriose tie kraštai vėl atgautų ir išlaikytų savo laisvę.
Dwight D. Eisenhower

baigė šeši lietuviai ir gauna bakalaurų laipsnį: B. Orvidaitė, V. Kriškiūnas, V. Petrauskas, V. Lapatinas, Neimanaitė ir M. Kvedaras. Geriausios sekmės gyvenime ir dirbti Lietuvai tėvynei!

CHICAGO. Lietuvos Vyčiai yra nuosirdžiai dėkingi p. S. Barcus už leidimą paminėti birzelio įvykius radio programoje.
— Aukštąją Lituanistikos mokyklą baigė 92 mokiniai. Per pabaigtuves mokiniai suaukojo \$85 Vasario 16 gimnazijai.
— Žurnalistas Jonas Vaidėlys šiemet švenčia 35 metų spaudos darbo sukaktį, o Jonas Janulaitis 20 metų. Linkėtina sėkmės didžiajame spaudos darbe!
— Amerikos laisvės šventę—Liepos Ketvirtą—gražiai ruošiasi atšvęsti Lietuvos Vyčiai Justice Parke, prie Kean Ave. Visuomenė ir vyčių kuopų nariai kviečiami dalyvauti.
— Nako muzikos studija turėjo gražų pasirodymą birzelio 6 diena.

Pagal Inf. Tarnybos sugestijas, grupė lietuvių Italijoje išgavo leidimą leisti lietuviškąsias informacijas italų kalba. Po ilgo pastangų š. m. gegužės 7 d. Romos tribunolas paskelbė nutarimą, kuriuo leidžiama italiskai spausdinti "Eltos Informacijas". Biuletenio direktorium pakvicetas Dr. Rosati, "d'Azione Sociale" redaktorius. Leidėjas—"Eltapress" Servizio di Informazione Lituanuo. Via Casamonferrato, 20, Roma—Italija.

Bad Oldesloe apskrities ligoninėje prie operacijų asistuoja gailastingoji sesutė A. Pakenytė. Jauna ir energinga, ji buvo nuvykusi į Lisaboną, bet po dviejų metų grįžo į Vokietiją, kur yra jos motina, jos sesuo Irena ir kur arčiau Tėvynės.

Neustade (Holst) įsisteigė Lietuvių Katalikų Moterų Draugija, kuri nori ypatingai dėmesį atkreipti į mūsų ligonius, vargšus, našlaičius ir kitus nelaiminguosius mūsų tautiečius, kuriems norėtų pasitarnauti, palengvinant jų sunkią būtį.

Įdomūs Seiminiai Parengimai

BAZNYTINĖS ISKILMĖS
Sekmadienį, birzelio 27-tą, Šv. Jurgio bažnyčioje, 3300 So. Lituanica Ave., Chicagoje, 10:45 ryte prasidės iškilmingos 59-tojo seimo atidarymo bažnytinės pamaldos. Mišias laikys Susivienijimo dvasios vadas KUN. J. F. BALTUSEVIČIUS.

Pamokslą pasakys buvęs Susivienijimo dvasios vadas, organizacijos garbės narys, Lawrence, Mass., Sv. Pranciškaus parapijos klebonas PRELATAS PRANAS M. JURAS.

Pirmadienį, birzelio 28-tą, toj pačioj Šv. Jurgio bažnyčioj bus atlaikytos Mišios už mirusius Susivienijimo narius. Prasidės 8-tą valandą ryte.

DAIŲ ŠVENTĖ
Birzelio 27-tą, po iškilmingų pamaldų, atstovai ir svečiai vyks į Justice Park, kur įvyks didelė dainų šventė. Programa prasidės 3:00 P. M. ir ją išpildys Chicago ir apylinkių Vargonininkų Sąjungos provincijos chorai, kuriems į talką ateis ir kiti chorai.

Dainų šventę su gegužine (pikniku) ruošia bendromis jėgomis LRKSA Chicago apskritis bei Amerikos Lietuvių R. Katalikų Vargonininkų Sąjunga ir tuo būdu nori atžymėti bei pagerbti L. R. K. Susivienijimą ir jo 59-tąjį seimą.

SEIMINĖS SESIJOS
Sesijos bus laikomos La Salle viešbučio svetainėje, (La Salle ir Madison gatvės). Šiame viešbutyje taipgi apsisistos dauguma iš kitų kolonijų atvykusių atstovų ir svečių. Pirmoji seimo sesija prasidės pirmadienį, birzelio 28, 9 val. ryte.

Sesijų tvarką nustato mūsų organizacijos konstitucija.

SEIMINIS BANKIETAS
Antradienį, birzelio 29-tą, 7:30 vakare, to paties La Salle viešbučio Grand Ballroom salėj (kuri yra šaltu oru vėdinama), 19-tam augšte, įvyks seiminis bankietas. Tikietai vienam asmeniui \$6.00. Bus graži programa ir bus pagerbti VLIKO pirmininkas gerb. prel. Mykolas Krupavičius, Vincas Kvetkus, kuris per 30 metų yra Susivienijimo Vykdamosios Tarybos nariu ir Leonardas Šimutis, kuris per 20 metų be pertraukos sekmingai pirmininkauja Susivienijimui. Kalbėtojais bus: J. E. vyskupas V. Brizgys, Lietuvos konsulas P. Daužvardis, centro dvasios vadas gerb. kun. J. Baltusevičius ir kiti.

Bilietus į bankietą užsisakykit iš anksto ir jų bus galima gauti pas komitetą pirmininkę p. Albiną Poškiene (6606 S. Washtenaw Ave.; telef. HE 4-2374); "Draugo" redakcijoje; pas kuopos finansų raštininkus (Chicagoje); J. Karvelis knygyne (3322 S. Halsted St.) ir Dainų Šventėje bei gegužinėje (piknike) prie atskiro stalo.

NAKVYNE IR SUSISIEKIMAS.
Svečiai atvykę iš kitų miestų galės apsisotiti pas savo pažįstamus Chicagoje arba La Salle viešbutyje. Apie kambarių kainas viešbutyje ir kitas sąlygas galima smulkiai sužinoti pas savo kuopos finansų raštininkus.

Svečių patogumui yra nusamdytas 35 vietų autobusas, kuris galės nuvežti svečius iš La Salle viešbučio į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią (pamaldoms), o iš ten į Dainų šventę bei gegužinę (pikniką) ir vėl atgal į La Salle viešbutį.

SEIMINĖS AUKOS
Kaip jau įprasta ir virtė tradicija, kiekvienas mūsų organizacijos seimas susilaukia aukų. Aukotojai siųsdami nurodo, kuriam tikslui aukas skiria. Tokių tikslų turime nemažai. Kas nori aukoja Susivienijimo Labdarybės Fondui—šelpimui senų ir suvargusių organizacijos narių; kiti savo aukas skiria Amerikos Lietuvių Tarybai, Bendrajam Amerikos Lietuvių Šalpos Fondui ir kitiems aktualiems reikalams.
Sveikinimus ir aukas siunčiant patartina adresuoti šiaip: LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA CONVENTION, LA SALLE HOTEL, CHICAGO, ILL.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE OFICIALUS ORGANAS GARSAS

Išleista ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:

Jung. Am. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsienioose metams \$3.00 Skelbimų kainos sulig pareikalavimu

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE, Wilkes-Barre 3-4711

LIETUVIŲ LITERATŪROS IR MENO DEKADA MASKVOJE

ELTA jau seniau yra davusi trumpą pavertusių lietuvių vardu 1954 m. kovo 4-15 d. Maskvoje surengtos vadinosios "Literatūros ir meno dekados" turėjusios parodyti, kiek kraštas yra surisutęs ir subolševikintas, apžvalga. Norėdami pagrįdinti mūsų supažindinti su bolševikų vartojamomis per meną ir literatūrą komunistinėmis skleistomis priemonėmis bei metodais, čia duodame muzikos ir radijo specialisto *Jonas Girdžiūnas-Klauskis* tuo reikalu parašytos recenzijos ištraukas.

Priminti savuosius reikalus meno pagalba—kuris lietuvis krašte to nenorėtų? I tuos instinktus, tautinius jausmus—kurios jie norėtų mielai išsiaiškinti—jūs čia ir kreipėsi bolševikai, stengdamiesi paštrinti savo propagandos ginklą kovai prieš tuos pačius jausmus, kovai dėl lietuvių sielos. Netenka nė minutės abejoti, kad lietuviai krašte emėsi duodamos progos—kad ir su skeptika ir dideliais rezervais. Jie neapsiriko: Rusijoje gerai žinomas lietuvių kietas priešinis sovietams, ir ne visi rusai yra sovietų-fašistai. Lietuva tai jiems yra ir paliks užsienis, Vakarai, laisvė—kurios jie neturi. Šiltas klausytojų priėmimas lietuviškos, ne sovietinės muzikos tam yra geriausias įrodymas.

Bet ar buvo leidžiama parodyti tai, kas sukūrė geriausius lietuvių meno darbuotojai?

Dekada turėjo būti "tarybinė". Nepriklausomybės laikotarpiu menai nebuvo vietos. Negrota to laikotarpio muzikos, neparodyta tu laikų meno, nesupazindinta su jo literatūra. Maža to. Net carinės spaudos metu kūrėsi bei neatstovauta tinkamai. Parodyta tik tai, kas pavyko subolševikinti. O tai nedaug ir nereprezentatyvu. Neatstovauta nė vieno užsienio lietuvių kūrybai, neįtrauktas nė vienas kūrinyas Vakaruosna pasitraukusių lietuvių meno meistru. Pavyzdžiui, negrota nė viena gaida J. Gaidelio baletu "Čičinskas", kuris buvo užsakytas dar 1940-41 metais ruošiamai dekadai! Dėl tokių priežasčių *diskvalifikuota apie 80 procentų lietuvių meno kūrybų darbu.*

Ne kitaip ir su paskutinių bolševikmečių kūryba. Kiek ten buvo prirašyta ir prikurta Stalino garbei! Drąsiai galima spėti, kad šiais sumetimais dar iškrito du trečdaliai kalbamojo laikotarpio kūrinių. Dekada imta ruošti dar prie Stalino gyvos galvos—ir netenka abejoti, kad ji buvo dedikuota "tėvui ir mokytojui". Tasai tuo tarpu nugaišo. Kadangi naujoi valdžia nesutaria, kas valdovas, tai surasta neutrali išeitis: garbinama Maskva!

Ir vargas su tuo politiniu menu! Štai, Dvarionas su Švedu, po užrakto užrakinti, prieš kelis metus sulipdė naują LTSR himną, kuris kas miela ryteli buvo giedamas per radiją. Vos tik numirė Stalinas—choro igiedota himna pakeičia orkestro versija. Kodėl? Ogi todėl, kad tekste per dažnai minimas Stalinas... Arba: vasario 5 d. sukako Tallat-Kelpšos mirties penktosios metinės. Buvo daug kalbama apie jo "Dainą apie Stalina"—tačiau groti negrota: uždrausta! Gal bent šie nepatogumai pamokys Sovietus, o dar daugiau kūrėjus, kad dvasinis išsigimimas nepaded nei menui, nei politikai...

Klausantis Vilniaus radijo programos, susidarė įspūdis, kad ir Maskva, ir visa Tarybų Sąjunga dėl dekados sulaukė kvapą. Koks absurdas! Iš tikro dekada visiškai nublokė rinkimų į Aukščiausiąją Sovietą akivaizdoje. *Rimčiausias "dekadikių" uždavinys ir buvo rinkimų dieną linksminti Maskvos rinkėjus, kaip gatvės muzikantams.*

Austrijoje gyvenantiems pabėgėliams ir tremtiniams pagal naująjį įstatymą jau nebereikia tiolatos prašyti policijos leidimo pasilikti Austrijoje.

Pavergtoje Lietuvoje

MIRĖ IR ARKIVYSKUPAS M. REINYS

Gautosiomis iš Lietuvos žiniomis, Vladimiro kalėjime prie Maskvos, neišlaikęs bolševikinio kalininio sąlygų, mirė pasižymėjęs lietuvių veikėjas, buvęs užsienio reikalų ministeris ir Vytauto Didžiojo Universiteto profesorius, arkivyskupas H. Reiny. Apie jo mirimą yra gavę žinią ir Vilniaus vyskupijos dvasininkai.

Tuo būdu laisvuosius Vakarų pasiekusius skirtingais keliais žinios apie Kaišiadorių vyskupo Teofiliaus Matulionio mirtį ir arkivyskupo M. Reinio likimą pasitvirtina, tik nesutampa žinios apie dekaną Mironą. Tame pačiame Vladimiro kalėjime, 120 mylių į šiaurę nuo Maskvos, laikytas, bet vėliau paleistas britų karys Frank Kelly savo atsiminimuose, kuriuos išspausdino britų "Empire News" š. m. kovo 7 d. numeryje, pasakoja, kad buvęs ministeris pirmininkas dekanas V. Mironas numiręs ant jo rankų. Lietuviai dvasininkai nesitikėjo gyvi išėisii iš kalėjimo, nepaisant to, buvo labai ramūs ir dažnai guosdavo kitus. Tai buvo puikūs žmonės,—rašo Kelly,—kurių jis niekad neužmirš. Jie dalindavosi su kitais ką turėdami.

Gautosiomis žiniomis iš anapus geležinės uždangos, šiuo metu visoje Sov. Sąjungoje ir jos sateliuose vyksta Berijos šalininkų "medžioklė." Jei prie kūrėjų negalima prikišti, tai tokie bent perkeliama kitur—"rehabilituoti". *Ir Lietuva yra gavusi apie 2,000 tokių turinčių "rehabilituoti" sovietinio saugumo pareigūnų, nepageidaujamų Rusijoje kaip tarnavusių prie Berijos ir buvusių jo sandarbininkų. "Sijojimas" vyksta ir Lietuvoje. Po Stalino mirties penktą kartą keičiamas vidaus reikalų ministeris.*

Lietuvoje smarkiau pradėtas vykdyti "turizmas", kurį Vilniaus radijas š. m. gegužės mėn. 5 d. pranešime vadina "jauniausia Lietuvos sporto šaka." Mat, "vis daugiau atsiranda ekskursijų ir turistų iš broliškųjų respublikų." Š. m. vasarą "čia atvyks jauni turistai iš Ukrainos, Azerbaidžano, Gruzijos, Sverdlovsko." Tam tikslui "stoją rikiuotėn" turistinė stotis, o "sezoniškos bazės" atidarytos Vilniuje.

LIETUVIŲ DELEGACIJOS ŽYGIAI WASHINGTON'E

Washington, D. C., birželio 18.—Šio mėnesio 17 dieną, 11 val. Valstybės sekretoriaus padėjėjas Europos reikalams, Livingston Merchant, priėmė Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininką prelatą M. Krupavičių, ministrą P. Žadeikį, Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto narius L. Šimutį, P. Grigaitį ir M. Vaidylą, Lietuvių Informacijos Centro direktorę M. Kizytę ir ALTO nari įžiniėrių A. Rudį. Jų priėmimo dalyvavo taip pat Rytų Europos reikalų direktorius Thurston ir Baltijos valstybių bei Lenkijos sekcijos viršininkas Wedeler.

VLIKo pirmininkas plačiai išdėstė susijusius su Lietuvos laisvinimo reikalus, P. Merchant pridėjo juos išstudijuoti ir spresti palankiai. Šia proga buvo pareikšta lietuvių tautos vardu nuoširdi padėka JAV prezidentui Eisenhoweriui, Valstybės sekretoriui Dulles, Vyriausybei ir Tautai už suteiktą ir tebetelkiamą paramą Lietuvai laisvinti ir kovoti su komunizmu. Pasikalbėjimas tęsėsi apie valandą ir dvidešimt minučių.

NEW YORKO GUBERNATORIUS T. DEWEY APIE BAIŠIOJO BIRŽELIO ĮVYKIUS

"Prieš keturiolika metų sovietinė Rusija, vykdydama savąjį asmenų ir tautų teisių mindžiojimo politiką, jėga užėmė Baltijos valstybes—Lietuvą, Latviją ir Estiją. Nuo to laiko milijonai nelaimingų Baltijos respublikų vyrų ir moterų buvo paimti iš jų namų ir išsiųsti į vergų darbo stovyklas Sibire. Tose stovyklose nedaugelis išlieka gyvi, o išlikusieji paverčiami žmogaus griuvėsiais. Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė, suderintai su visos tautos valia, visai teisingai atsiskakė Baltijos valstybių inkorpo-

Kaune, Priekulėj, Zarasuose ir kitur. Vasarą išakyla įvykdyti per visus rajonus estatetę, kurioje turės dalyvauti 5,000 berniukų ir mergaičių. Po jos bus "žygis valstimis" Vilniaus-Klaipėdos maršrutu Nerimi, Nemu ir Kuršų mariomis" ir "broliškas respublikas"—susipažinti su Maskvos ir Kijevo žymybėmis."

I kurortus prie Juodosios jūros pasišėti siunčiami iš Lietuvos tokie "lietuviai", kaip silkių gaudymo valdybos vidutinio tralerio bostmanas V. Barinovas, kuris išsiųstas į Sinaido kurortą pietų Kryme, kapit. G. Žudininas buvo gaves "atilsinę" Pietigorsko kurorte", etc.

Gautosiomis žiniomis iš anapus geležinės uždangos, šiuo metu visoje Sov. Sąjungoje ir jos sateliuose vyksta Berijos šalininkų "medžioklė." Jei prie kūrėjų negalima prikišti, tai tokie bent perkeliama kitur—"rehabilituoti". *Ir Lietuva yra gavusi apie 2,000 tokių turinčių "rehabilituoti" sovietinio saugumo pareigūnų, nepageidaujamų Rusijoje kaip tarnavusių prie Berijos ir buvusių jo sandarbininkų. "Sijojimas" vyksta ir Lietuvoje. Po Stalino mirties penktą kartą keičiamas vidaus reikalų ministeris.*

Jau "įvertinti" ir Lietuvos dalininkų kūrinių, kurie buvo pasiūti į Maskvos dekadą. Ivertinimo išklausti ir pasimokyti iš rusiškosios "kultūros" buvo pasiūta į Maskvą per 40 dailininkų. Rusai nusiskundė, kad "dar per mažą kūrinių, kurie vaizduoja šiandieninę lietuvių buitį ir darbą." Kalbas pasakė kultūros ministro pavaduotojas Černiauskas, dailininkas A. Žmuidzinavičius ir kiti. *Elta*

PIRMASIS ATOMINĖS BOMBOS PANAUDOJIMAS

Prieš aštuonius metus (rugpiūčio 5 d.) amerikiečių milžinas bombonešis Enola Gay ant 343,000 gyventojų miesto Hiroshimos, Japonijoje, numetė atominę bombą, kuri viena sunaikino didesnę pusę miesto ir viena penktadalį jo gyventojų.

Po vienos savaitės Japonija kapituliavo. Besidžiaugiant Ramiojo Vandenyno Karo pabaiga, Hiroshimos ir Nagasaki bombardavimai buvo užmiršti. Tačiau po kurio laiko pradėję žiūrėti bombų padarinius patys amerikiečiai išsigando. 1945 metais prezidentas Trumanas nedelsdamas pasiūlė pasaulinę atominės bombos kontrolę ir pareikalavo, kad Kongresas būtų perleista visa JAV federalinės vyriausybės žinioje esančios atominės energijos kontrolė. Sekančiais metais JAV-bių pasiūlymas dėl tarptautinės priežiūros buvo įteiktas tada vos besiorganizuojančioms Jungtinėms Tautoms. Sovietų Sąjunga planą atmetė kaip pažeidžiantį jos suverenumą ir norą kontroliuoti jos pramonės našumą. Tada prasidėjo atominio ginklavimosi lenktynės.

Nesant tarptautinės kontrolės, Jungtinės Amerikos Valstybės visomis jėgomis vysto atominį ginklą savo ir laisvojo pasaulio apsaugai.

Common Council

PIRMOJI MOTERŲ TEISIŲ KONVENCIJA

1848 liepos 19 d. Seneca Falls, netoli Syracuse, New Yorko valstybėje, buvo pradėtas judėjimas, kuris galiausiai privėdė prie Konstitucijos priedelį, kuris suteikė Amerikos moterims teise balsuoti.

Konvencija buvo sukiesta Lukrecijos Mott, Elizabeth Cady Stanton ir kitų iniciatyva, bet pirmininkavo Mr. James Mott, nes moterys prisipažino per daug mažai susigaudančios parlamentarinėse painiavose. Kadangi pagarsinimas apie konvenciją pasirodė tik vietiniame laikraštyje, konvencijoje dalyvavo daugiausia draugai bei kaimynai. Tačiau, vėliau ji susilaukė dėmesio. Jos paskelbta "Declaration of Sentiments" buvo parašyta keilių šimtų moterų ir vyrų ir užtikrino, kad moterys turi turėti lygias teises su vyrais: pilietybės atžvilgiu, nuosavybės, algų ir savo vaikų auklėjimo.

Dar prieš Pilietinį karą buvo sukvietos kelios tokios konvencijos, o po karo, šitokie suvažiavimai tapo kasdienybė. Vakarų valstybės, pradėdant Wyoming 1869 m., tuo reikalu padarė konkrečių žygių.

Galiausiai 1920 metais, praėjus 72 metams nuo Seneca Falls konvencijos, Kongresas priėmė 19-tą Konstitucijos Priedelį, kuris skambėjo: "JAV piliečių teisės negali būti pažeistos ar pakeistos Federalinės Vyriausybės ar paskiros valstybės, atsižvelgiant į balsuotojų lytį."

C. C.

NAUJI LEIDINIAI

(Atsiųsti paminėti)

"DON KAMILIAUS MAŽASIS PASAULIS," Giovanni Guareschi, Sulietuvino A. Sabaliauskas. Su 38 autorius piešiniais. Išleido "Tėvų Kelias," Caracas, Venezuela, 1953 metais. Kaina \$3.50. Galima gaut "Gars" administracijoje.

"LE SORT DES ETATS BALTES," parašė Edourd Turauskas. Išleista 1954 m. Reutlingen'e.

"LES MARTYRS DE LITHUANIE," Vyriausiojo Lietuvai Išlaisvinti Komiteto leidinys. Memmingen, 1954.

ir Estijos gyventojai bus išlaisvinti iš dabar juos slegiančios priespaudos.

New Yorko valstybės gyventojai—aš esu tuo tikras—su širdinga simpatija birželio 13 diena jungsis su kilusiais iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos, kurie susirinkę į manifestaciją Baltijos valstybių laisvės reikalui.

KATALIKŲ ORGANIZACIJOMS

DR. A. JUŠKA, Amerikos Liet. R. K. Federacijos sekretorius

PRANEŠIMAS NR. 1

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacija yra centrinė organizacija, kuri apjungia tiek paskirus Amerikos lietuvių katalikus, tiek jų organizacijas bei draugijas. Pirmoje eilėje Federacijai rūpi organizuoti katalikų veikla, kuriai suaktyvinti nutarta skelbti mėnesinius pranešimus, kuriuose bus nurodoma, ką katalikų organizacijos artimiausioje ateityje numato suruošti, ir ką jų susirinkimuose, suvažiavimuose reikėtų atkreipti dėmesį, kokių būdu visa mūsų veikla teltų derinti ir stiprinti.

Šie metai yra lietuviškos spaudos metai. Mūsų susirinkimuose tektų visu rimtumu apsvaryti būdus bei priemones surasti naujų skaitytojų katalikiškiems laikraščiams. Iš centro mes negalime nurodyti tai akcijai bendro plano, kadangi tai priklauso nuo vietos sąlygų. Mes tikime, kad tam kilmiam darbu pasižventūliotumėm. Mūsų šūkis šiemetams—Katalikas skaito katalikišką spaudą.

Bendruomenė

Centras retkarčiais gauna iš skyrių naujų užklausimų, kaip mes turėtume žiūrėti į Lietuvos Bendruomenės organizavimą? Primintina, kad mūsų du didieji vyrai—J. E. vysk. V. Brizys ir prel. M. Krupavičius yra vieni iš tos bendruomenės kūrėjų. Katalikai bendruomenės organizavimą visuomet rėmė ir remia.

LRKSA Seimas

Amerikos lietuvių katalikų stipriausia apdraudus organizacija yra Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimas, kuris deka sumanių vadų sugebėjo visas šio krašto ekonomines krizes nugalėti ir tuo išauginti gerą lietuvių vardą valdžios akys. Jis yra saugiai apdraudęs visus išpareigojimus saviems nariams ir gražų pėrisvį išauginęs. Jam svarbu, kad savi draustųsi pas savus, katalikai pas katalikus. Iš kitos pusės, mūsų visuomenė rūpi, kad Susivienijimas pagal galimumus dar daugiau paremtų savo aukomis mūsų katalikiškos akcijos reikalus. Tiems klausimams apsvarstyti ir išrinkti naujus vykdomuosius organus yra šaukiamas Chicagoje Susivienijimo seimas š. m. birželio 28-30 ir liepos 1 d. Seimo programa bus įdomi, aktuali. Ta proga birželio 27 d. Justice Park, Ill., rengiama dainų šventė.

Kiti Seimai

Ateitininkų Federacijos kongresas įvyks š. m. rugsėjo 3, 4 ir 5 Chicagoje. Ateitininkai Lietuvoje buvo stipriausia, pažangiausia inteligentių katalikų organizacija. Federacija, į kurią įeina moksleivių, studentų ir sėdruvinių sąjungos, gražiai ir sėkmingai veikia, pilnai užsitarnaujami visiškos paramos.

Kunigų Vienybės seimas yra numatomas rugsėjo 15 dieną, Philadelphiaje. Kaip ir kiekvienais metais,

taip ir šiemet yra pratomas Lietuvos Vėčių seimas. Jis bus rugsėjo mėnesį Pittsburgh, Pa. Apie tuos tris seimus smulkesnių žinių pateiksime sekančio mėnesio pranešime.

A. L. R. K. Federacijos valdyba primena, kad katalikiškos organizacijos Federacijos vadovybėje jau imtų ruošti Kristaus Karaliaus šventei spalio mėnesio paskutinį sekmadienį, Iškilmingos pamaldos bažnyčiose, akademijos parapijų salėse, aukų rinkimas katalikiškos akcijos reikalams tiek per pamaldas, tiek per akademijas, turėtų įvykti visose lietuviškose kolonijose. Visas spalio mėnuo yra skiriamas verbavimui naujų narių katalikų organizacijoms.

A. L. R. K. Federacijos Kongresas

Federacijos kongresas yra šaukiamas spalio 8, 9 ir 10 dienomis Clevelande, Ohio. Ten jau sudarytas platus ruošimo komitetas su prof. A. Damušiu priekyde, kurio išdirbtą programą Federacijos vadovybė patvirtino. Kongrese bus iškilmingai paminėti Marijos metai; iš pagrindų apsvarstytas katalikiško jaunimo klausimas; pagerbti knygnešiai, kurie prieš 50 metų už lietuvišką žodį kovojo. Kongresas bus be galo svarbus, istorinis, tad Federacijos skyriai bei tos organizacijos jų padaliniai, kurios priklauso Federacijai, jau dabar tenka atstovus į kongresą.

Federacijos kongreso atstovus be įgaliojimo su sprendžiamuoju balsu sudaro:

- a) Federacijos centro valdybos nariai;
- b) Federacijos tarybos nariai;
- Kongresan siūnčia delegatus: a) apskritis—5; b) skyrius—3; c) kuopa—1; draugijos ar organizacijos, turinčios iki 50 narių—2; katalikiškų laikraščių redakcijos—1; f) centrinių organizacijų centrai, turį iki 1,000 narių—1 ir po viena atstovą nuo kiekvieno sekančio 1,000 arba jo dalies, ne mažesnę kaip 100.

Delegatai turi turėti raštų įgaliojimą. Laikraščiu atstovus įgalioja redaktorius, o centrinių organizacijų—ju. centro valdybos Kitų delegatų įgaliojimus tvirtina dvasios vadas. Nepripažinto mandato atstovus skaitamos tik-tai kongreso nariu—svečiu. Rekomenduojant kuriam nors atstovui, kongrese gali dalyvauti svečiai su patariamuoju balsu.

Pirmasis lietuvis inžinierius, baigęs mokslus Australijoje, yra L. R. Garliauskas, kilimo kaurietis, lankęs "Aušros" gimnaziją, o ją baigęs Vokietijoje. Universitetą baigė Adelaidėje.

LIETUVA PAVEIKSLUOSE

—Lituania Illustrada. Tokiu vardu baigiama spausdinti Rio de Janeiro 130 puslapių knyga su daugiau kaip 200 gražiausių Lietuvos vaizdų.

GIMTOSIOS ŽEMĖS ILGESYS

Koks gyvas tu, didelis ir koks sunkus, Gimtiosios žemės ilgesy, Užliejęs saule ir kaitra visus takus, Suspaudęs širdį, lyg rudens naktis tamsi.

Tu ateini iš pat piliakalnių širdies, Iš pačio židinio šventų tėvų namų,— Ir nežinau aš pro tavo kitos žvaigždės, Ir nežinau kitų, taip žydinčių skausmų.

Greičiau nei spindulys radaro danguje, Giliau nei šachtų suodini urvai, Švelniau nei nailono švelniausioji gija, Ir įkyriau negu šešėlis visame kely buvai.

Ir be tavęs aš lyg be duonos kasdieninės, Ir be tavęs, tarytum žemė be lietaus, Ir be tavęs aš lyg be šaukiančios tėvynės Ant žemės vieškėlio plataus.

Kaip motina gera, tu srenki visus išsklidusius vaikus Ir kaip patėvis piktas tu negrįžtančiam esi, Kai sieloj pabundi toks didelis ir toks sunkus, Gimtiosios žemės ilgesy.

Bernardas Brazdžionis

LRKSA SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE VYKDOMOSIOS TARYBOS SUSIRINKIMO PROTOKOLAS

(Tęsinys)

Jaunimo narysės vajas.
Prasidėjo liepos 1, 1953.

Užsibaigus kuopų sekretorių naujų narių vaji tuoj sekė naujas vajas skiriamas jaunajai kartai, kuriame buvo nustatytos devanos—padengimas visų išlaidų kelionės Chicago seimam dėl visų kontestantų, kurie prirašys nustatytą naujo biznio sumą. Šio vajas tikslas buvo partraukti jaunąją kartą iš visų Jungtinių Valstybių sekčių jų sveit, Chicagoje, susipažinti ir dalyvauti programoj, arba būti įvykių stebėtojais. Paskelbus šį vaju pasireiškė labai maža veikla iš priežasties vasaros karščių ir atostogų laiko. Vienok rugsėjo mėnesio antroje dalyje mes pradėjome sustiprintą publikacijos kampaniją. Tas apėmė pasiuntimą laiško visiems kuopų sekretoriams, po to sekė pasiuntimas laiško visiems Susivienijimo nariams pridėdant aplikacijų blankus. Mes taipgi panaudojom visą pirmąjį "Garso" puslapį vajuus reikalui. Jūs gal prisiminate, mes turėjome dvi klėses pavaizduojančias mūsų lietuvių jaunūnė. Šiuos paveikslus nupiešė vietinis Wyoming Klonio lietuvių kilmės artistas.

Beje, šis vajas nepatenkino mūsų lūkesčių. Ypatingai, kai mes susilaukėme nuo mūsų pastangų šiuo reikalu turėdami omeny Jaunimo komisijos pirmininko sugestijas—iki planas, kurį jis turėjo omeny, bus užgirtas kitu Jaunimo komisijos nariu. Tai buvo jo nuosirdi nuomonė, kad planas, kurį jis turėjo omeny, duos geresnius rezultatus, negu planas, kuris buvo galėje. Užsivylimas yra tuo didesnis, kad pastangos padėtos centro ofiso tarnautojų išsiuntimui 6,000 laišku nariams nedavė laukiamų davinų. Aš naudojuosi šia progą padėkoti centro ofiso darbininkams už jų kooperaciją šiam ekstra darbe. Man taipgi malonu pareikšti, kad redaktoriūs Matas Zujus abiejų vaju kampanijose kooperavo geriausiomis išgalėmis.

Mano asmeninė veikla šiose pastangose buvo dalyvavimas 5-tos Penna. apskrities susirinkime laikytam Wyoming Klonyje ir 1-mos Penna. apskrities susirinkime atlaikytam New Philadelphia. Aš taipgi dalyvavau New York—New Jersey kuopų sekretorių susirinkime įvykusiame New Yorke. Mūsų išdinininkas Petras J. Karašauskas taipgi dalyvavo šiame susirinkime. Man malonu raportuoti, kad po kiekvienų tokių susirinkimų mes gaudavome naujų narių aplikacijų. Tai yra galutinis prirodymas, kad jūs turite nuolat veikti naujų narių gavimui ir tokie vajai turi būti patraukli ir paskatinti narius darban. Senos patriotizmo dienos jau praėjo. Dienos, kuomet dirbta iš tautinės meilės seniai pasibaigė. Šaukimas naujų susirinkimų, kuriuose kalbėtojai aiškinau Susivienijimo naudingumą ir ragindavo žmones rašyti prie organizacijos, taipgi jau praėjo. Mes tą supratome jau 1940 metais, kuomet pradėjome samdyti generalinius organizatorius. Šis eksperimentas buvo toliau išmėginamas tarp 1947 metų iki dabartinių laikų. Šios rūšies veikla sumažėjo ir reikalinga dėmesio ir naujos reorganizacijos, jeigu aš neašarėčiau pasiekti naujo biznio gavimė.

Kelias atvejais aš raginau suglaust mūsų jėgas ir viningai padirbėti, kad paverstų Katalikų Susivienijimą didžiausia organizacija. Nelaimė, mes niekuomet negalėjome sukonzcentruoti mūsų pastangų padaryti LRKSA

vertą to vardo. Aš visuomet buvau optimistas ir visuomet turėjau tvirtą įsitikinimą, kad katalikų Susivienijimas galėtų būti ir turėtų būti didžiausia lietuvių organizacija. Šis tikslas vis dar gali būti atsiektas, bet čia turėtų būti geresnis susipratimas ir gausesnė kooperacija tarp visų katalikų vadų. Asmeniniai, aš esu pesimistas kas link ateities. Aš jaučiu, kad mano pastangos neturėjo sėkmės, tadgi, išrodo, laikas kitam pameginti; vienok aš nemanau, kad bile kas galėtų apkaltinti mane mano pareigų nepaisyme. Aš tikiu, kad laike keičių mano sekretoriavimo terminų aš nuėjau toliau, negu galima pasitikėti iš bile vieno tokių pareigų atlikime. Aš pasirinkau du didelius darbus dėl kurių tenka apgalvauti. Vienas darbas, tai Vykdamosios Tarybai prašant pravedimas senųjų NFC 4% certifikatų perrašymo į 3% American Experience certifikatus. Kitas darbas, kurio užėmimą aš apgalvauju, buvo perrašymas Susivienijimo konstitucijos ir įstatų. Šio darbo didumą sunku bet kam išaiškinti.

Viena iš mano didžiausių ambicijų buvo perkelti centro ofisą iš dabartinės vietos, kuri randasi po tiltu ir labai prastoje lokacijoj. Vienok aš esu linksmas ir laimingas, kad mes šio darbo nesimėmė, nes kitaip vėl prisieitu gailėtis.

Aš pridėsiu dar vieną punktą, dėl kurio aš kritikuojamas ir smerkiamas, tai būk kiekvienas kandidatas į ofisą ir kiekvienas viršininkas perrinkimui, kuomet pralaimi, visuomet už savo pralaimėjimą kaltę sumeta man. Tikrumoje, yra keista tokių pralaimėjusių pažiūra, bet faktas pasilieka faktui, kad aš susilaukiu kritikos.

Jaunimo komisija

Paskutinių metų laikotarpiu aš suėjau visus tris Jaunimo komisijos narius susirinkime įvykusiame Cleveland, Ohio, ir komisijos pirmininką visuotinio Amerikos Lietuvių Kongreso laiku Chicagoje. Pastarajame susirinkime dalyvavo prof. A. Damušis—Jaunimo komisijos pirmininkas, dr. Jonas Bajerčius, kun. Jonas F. Baltusevičius ir aš pats. Diskusijos liete planus, kurie buvo įtraukti Vykdamosios Tarybos narių paskelbtame vajuje jauniosios kartos patraukimui ir kuriame buvo pasiūlyta apmokėti kelionė Chicago seimam. Prof. Damušis ir dr. Bajerčius pareiškė skirtingas pažiūras šiuo reikalu ir jie nuosirdžiai manė, kad jų programa išteigimui jaunimo stovyklų turėtų didesni patraukimą jaunajai kartai, negu apmokėta kelionė Chicago. Prof. Damušis yra Jaunimo komisijos pirmininkas, tadgi kun. Baltusevičius ir aš pritarėm jo pageidavimams. Nuo to laiko mes jaunimo narysės vajas nepastūmėjome pirmyn, bet laukėme naujo plano. Naujas planas buvo gautas vasario 10, 1954, ir jis bus priduos tas jūsu apsvarstymui. Prezidentas Šimutis ir aš suėjome vasario 20, 1954, išdiskusavome planą ir nusprendėm pakviesti prof. Damušį į V. Tarybos susirinkimą. Jis buvo pakviestas dalyvauti sesijoje, kurioj planas bus priduos tas jūsu apsvarstymui.

Kita įtaka prisidėjusi prie publikacijos sumažinimo jaunimo programos reikalui, tai gavimas iš prezidento Šimuties pranešimo, kad seimo rengimo komitetas sugestijonavo dėmesį sukonzcentruoti į vieną didelę muzikalinę programą ir panaikinti atletikos programą. Šis planas turė Chicagės chorų direktorių paramą ir kooperaciją.

Katalikų Federacijos susirinkimas

Ameikos Lietuvių Visuotinio Kongreso proga Chicagoje įvyko Katalikų Federacijos susirinkimas. Dvasios vadas kun. J. F. Baltusevičius, prez. L. Šimutis ir aš pats atstovavome mūsų organizaciją. Aš komentuoju šio susirinkimo reikalus, kad aiškiau parodyti tai, ką aš esu pasakęs apie geresnį susipratimą tarp katalikų dėl mūsų pačių geresnės ateities. Vienas iš mūsų vadų dalyvavusių susirinkime stipriai atakavo mūsų organizaciją už neatlikimą daugiau labdarybės darbo ir už nepanaudojimą mūsų fondų įvairiems tikslams, kaip kad mūsų įstaigoms ir tautinei veiklai. Gynimas Susivienijimo šiam susirinkime krito ant kun. Baltusevičiaus pečių. Šios atakos laiku aš keičiau savo kambarį viešbuty ir kuomet sugrįžau į susirinkimą aš suradau kun. Baltusevičių stovintį prieš susirinkimą ir tvirtai ir sugabiai ginantį mūsų organizaciją. Aš užtikrinu jus, kad po kun. Baltusevičiaus pastabų asmuo, kuris padarė ataką, apgalvėstavo ir pripažino, kad buvo blogai informuotas. Tas asmuo nebuvo informuotas apie visus didelius darbus atsietskus mūsų organizacijos per paskutinius 50 metų. Mūsų prezidentas p. Šimutis taipgi kalbėjo labai tvirtai ginant Susivienijimą. Kiekvienas atveju kai bet kas nelaimėjęs savo ypatingo taško ar nesugebėjęs pravesti savo idėjos virsta Susivienijimo kritiku. Čia nebūta tikros kooperacijos. Šiame susirinkime padaryta demonstracija aiškiai parodė, kodėl katalikų pasauliečiai nėra tvirtai organizuoti.

Perėitam Vykdamosios Tarybos susirinkime aš pasiūliau katalikų vadų—dvasininkų ir pasauliečių susirinkimą. Tas buvo užgirta ir aš mėginau tokį susirinkimą sušaukti Katalikų Federacijos susirinkimo proga. Aš net paruošiau medžiagą forumui organizacijos reikalais. Iš priežasties skirtingų pažiūrų susirinkimas neįvyko. Asmeniniai aš manau mes pavėlavom laivą (we missed the boat). Aš manau, kad toks susirinkimas aiškiai parodytu, ar mes katalikai norime tvirtos ir didelės organizacijos, ar mes toliau plauksimė pavandeniui, kaip mes darėme per visus tuos pereinamus metus.

Visuotinis Amerikos Lietuvių Kongresas

Kaip jūs visi žinote, U. S. Kongresas vienbalsiai pravedė taip vadinamą Kersteno rezoliuciją ištyrimui Pabaltijo valstybių užgrobumo. Aš kartu su prezidentu Leonardu Šimučiu ir kitais Amerikos Lietuvių Tarybos nariais buvome laimingi dalyvauti Atstovų Rūmų galerijoje, kuomet rezoliucija buvo priimta. Aš jaučiu, kad aš atlikau tam tikrą dalį šiose pastangose, kadangi aš buvau reguliariam kontakte su republikonų nacionalinio komiteto vadais, kaip ir su kongreso nariais. Man ypatingai malonu, kad rezoliucijos pravedime svarbų vaidmenį atliko Pensilvanijos valstybės kongresmenai. Kongresmanas Kersten perskaitė rezoliuciją ir kalbėjo jos priėmimo reikalui, ką padarė ir kiti abiejų politinių partijų kongresmenai. Vienok rezoliucijos priėmimo reikalus formaliai buvo pasiūlyta kongresmanas Hugh Scott iš Pensilvanijos. Visoje šioje veikloje kongresmenai Edward J. Bonin, Ivor Fenton ir Joseph Carrig, kongresmenai iš kietosios anglies rajonu, Pensilvanijoje, rėmė šias pastangas nuo pat jų kontaktavimo laiko. Mažą grupę iš

augo didele iki rezoliucija susilaukė paramos iš didelio skaičiaus kongresmenų. Rezoliucijos pravedimas, ir kongresinio komiteto tyrinėjimų vedimas Pabaltijo valstybėms suteikė daug publikacijos. Vienok man vėl nemalonu pasakyti, kad, mano manymu, lietuviai neišnaudojo progos padaryti geresnę impresiją Amerikos publikai. Man išrodo, kad latviai šiuo atveju laimėjo daugiau, o lietuviai daugiau apmokėjo. Kaip man išrodo, originalinė rezoliucija, kuri buvo pavadinta "House Rezolution 231" buvo nubrukta žymen rezoliucijų komitete iki Pensilvanijos kongresmenai nepadarė pastangų jos reikalui. Nepaisant kokių įtaką aš turėjau padedant šia rezoliuciją praveisti, aš tą dariau ne dėl savęs. Pereinuose nacionaliniuose rinkimuose aš buvau nacionalinis pirmininkas Lietuvių grupės už Eisenhower ir Nixon ir aš turėjau komitetą dirbantį devyniose valstybėse. Valstybių pirmininkai ir jų komitetai atliko tokį puikų darbą, kad jiems buvo suteiktas kreditas ir pripažinimas padedant išrinkti republikoną prezidentą. Tas pastatė mane, kaip jų pirmininką, į poziciją, kuri padarė ne tik laukiamą, bet ir žinomą republikonų nacionaliniam centre. Tas pavaizduoja ką kooperacija ir vieningumas reiškia.

Aš dalyvavau Visuotiniame Amerikos Lietuvių Kongrese įvykusiame Chicagoje lapkričio mėnesi, 1953, kartu su prezidentu Leonardu Šimučiu, dvasios vadu kun. J. F. Baltusevičium ir vice prezidentu adv. J. J. Grigaliu. Mes atstovavom mūsų organizaciją kongrese. Aš turėjau privilegiją įteikti kongresui čekį sumoje \$300.00 narių suaukotų kuopų susirinkimuose pereinai metais. Aš taipgi turėjau privilegiją įteikti čekį nuo LRKSA 5-tosios Penna. apskrities sumoje \$162.00; \$20.00 įteikiu nuo savės ir \$10.00 nuo 5-tos apskrities pirmininko Adolfo Norvaišos. Imoji Penna. apskritis paaukėjo \$10.00.

"Lietuvių Dienos"

Sarys su mūsų organizacijos platesne publikacija, pasitaikė gera proga gavus kvietimą iš "Lietuvių Dienos" leidėjų parašyti trumpą Susivienijimo istoriją jų puikiame mėnesiniame leidinyje. Jie taipgi paprašė dabartinių viršininkų atvaizdo. Aš parašiau straipsnį ir kartu pasiūčiau paveikslą, kurie buvo panaudoti kovo mėnesio 8-tos dienos laidoje. Tik šios rūšies kooperacija gali suteikti rezultatų kokie buvo pramatyti iš katalikų vadų forumo. Aš esu giliai dėkingas leidėjams už jų puikų pasiūlymą, ir jeigu bus galima, turėtų būt palankus atsiliginimas. Įdomus "Lietuvių Dienos" patarnavimo punktas yra tas, kad jis buvo padarytas savanoriai ir be jokių išlaidų.

Pašalpų Reikalavimų Formos

Aš vėl pilnai pertvarkiau girmo beneficijų reikalavimų formas prisitaikyt prie naujų pašalpų skyrusis įstatų. Šios formos yra paprastesnės ir bus daug lengviau jas išpildyti doktorams, prižiūrintiems sergančius narius. Senose formose buvo daug bereikalingų klausimų, kurių daktarai nenorėdavo atsakyti. Mano nuomonė tas sumažins nariams nemalonumų, kuomet jie kreipsis į daktarus užpildyti tokias formas.

(Bus daugiau)

DEVOTION TO THE BLESSED MOTHER IN PEKIN

HONG KONG (A.I.F.) — In to Marv Auxiliatrix. By Janu-Pekin, devotion to the Blessed Mother goes back to the times of the Father Ricci. The city's church of the Immaculate Conception is already three centuries old. In the last few years Marian devotion has developed to an extraordinary degree through the work of the Salesians of St. Don Bosco but Catholics of today no longer go to the old church of the Immaculate Conception precisely because of their devotion to the Blessed Mother: the priest in charge of the church has submitted to the so-called reformed church. How tragic this deflection is in the eyes of the faithful, especially in this Marian Year, need hardly be said.

The Salesians in Pekin—On December 11, 1946 a prophecy of St. Don Bosco was fulfilled when Salesian missionaries arrived in Pekin to open a school and a work shop dedicated to Mary Auxiliatrix. Don Mario Acquistapace, Director, immediately introduced the devotion

Persecution—In 1951 the official persecution of the Church began in Pekin. Attack in the press against the Holy Father and against the Church grew in virulence and the clergy and faithful were pressured night and day to sign petitions in favor of the reformed church and for the expulsion of the Apostolic Internuncio.

Catholics of Pekin, Tientsin, Tangshan and Paoting, came singly and in groups to implore the aid of the Blessed Mother under the title of Our Lady Auxiliatrix. There were priests and lay, rich and poor, university men and nurses. The Communist authorities who had proclaimed religious liberty were annoyed and on December 22, 1952, a group of officials and members of the reform committee took over at the Salesian headquarters. Two days later, December 24th, pilgrims to the

MISSION SCHOOLS GROW IN HONG KONG, MACAO

HONG KONG.—Within the past fifteen years the work of the Salesian Fathers in Hong Kong and Macao has more than doubled, according to a recent survey of mission institutions here. Their houses alone have increased from four to ten during the period. A most impressive result of the past fifteen years has been the growth of schools under the care of Salesians in Hong Kong and Macao. They now conduct seven high schools, seven sections of elementary schools, four professional schools, four evening school sections, four special sections for religious instruction and a junior college.

NEW VOCATIONAL SCHOOL IN "PEARL OF MISSIONS"

New Rochelle, N. Y.—An expanded trade school designed to prepare future vocational teachers to organize similar schools is now underway in Ruanda. "The pearl of the Catholic missions" of Africa.

Four Salesians from Belgium arrived in Kigali, capital seat of the Kingdom of Ruanda, to take over the administration of the school. They were met at Elizabethville by the director of the new undertaking, Father Charles Van Lommel.

The Salesian school opened in January of this year with two shops: one for tailors and the other for carpenters. Pope Pius XII has called Ruanda "the pearl of the Catholic missions" because of the number of converts and the other extraordinary results of mission work under the White Fathers.

In 1953, 8,600 pedestrians were killed in U. S. traffic accidents.

MISSION SCHOOLS GROW IN HONG KONG, MACAO

HONG KONG.—Within the past fifteen years the work of the Salesian Fathers in Hong Kong and Macao has more than doubled, according to a recent survey of mission institutions here. Their houses alone have increased from four to ten during the period.

A most impressive result of the past fifteen years has been the growth of schools under the care of Salesians in Hong Kong and Macao. They now conduct seven high schools, seven sections of elementary schools, four professional schools, four evening school sections, four special sections for religious instruction and a junior college.

The total number of students in these schools exceeds 6,000. St. Louis School, with 1881 pupils, and Father Philip Rinaldi School, with 1531, have the largest enrollments. Both are located in Hong Kong. Yuet Wah College in Macao has 877 pupils, while the professional schools provide training for at least 400 apprentices.

LARGEST CHURCH IN TOKIO

TOKYO, Japan.—Some 1,400 persons attended a recent ceremony here to mark the completion of the Salesian Church of Our Lady of Tokyo, the largest Catholic Church ever built in Japan. Work on the building began in August of 1952. It follows the design of the 800-year-old Salesian Church in Verona, Italy,

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

ELIZABETH, N. J.—3-tos kuopos susirinkimas bus liepos 4-tą dieną, tuoj po sumos, Sv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

CLEVELAND, Ohio.—8-tos kuopos susirinkimas bus liepos 5-tą dieną, 7:30 P. M., Lietuvių svetainėje, 6835 Superior Ave. Visos narės-nariai, dalyvausite.

PHILADELPHIA, Pa.—10 kuopos susirinkimas bus liepos 4-tą dieną, tuoj po sumos, Sv. Kazimiero parapijos kambarį.

BALTIMORE, Md.—13-tos kuopos susirinkimas bus liepos 4-tą dieną, tuoj po sumos, Sv. Alfonso parapijos svetainėje.

WILKES-BARRE, Pa.—14 kuopos susirinkimas bus liepos 4-tą dieną, tuoj po paskutinių mišių, Sv. Trejybės parapijos svetainėje.

TAMAQUA, Pa.—18-tos kuopos susirinkimas bus liepos 4-tą dieną, tuoj po sumos, bažnytinėje svetainėje.

PHILADELPHIA, Pa.—20 kuopos susirinkimas bus liepos 4-tą dieną, Sv. Jurgio parapijos svetainėje.

CLEVELAND, Ohio.—50 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną, Lietuvių svetainėje, 6835 Superior Ave., 7:30 P. M.

GRAND RAPIDS, Mich.—54 kp. susirinkimas bus liepos 4-tą dieną, tuoj po sumai, Sv. Petro ir Povilo parapijos mokyklos kambarį.

PATERSON, N. J.—65-tos kuopos susirinkimas bus liepos 4-tą dieną, 2 P. M., Sv. Kazimiero parapijos svetainėje, 147 Montgomery Pl.

SCRANTON, Pa.—83-tos kuopos susirinkimas bus liepos 1-mą dieną, K. of P. svetainėje, Church Avenue, 7:00 P. M.

HAZLETON, Pa.—90-tos kuopos susirinkimas bus liepos 4-tą dieną, tuoj po sumos, pas P. Stasiukoni, 107 Green St., W. Hazleton.

SO. BOSTON, Mass.—94 kuopos susirinkimas bus liepos 4-tą dieną, po bažnytinę salę, Fifth St., S. Boston, Mass.

NEW BRITAIN, Conn.—109 kp. susirinkimas bus liepos 12-tą dieną, 7:30 vakarą, Sv. Andriejaus parapijos svetainėje.

BROOKLYN, N. Y.—115 kuopos susirinkimas bus liepos 4-tą dieną, po 11-tos valandos Mišių Sv. Jurgio parapijos svetainėje, 207 York Street, Brooklyn.

MANCHESTER, N. H.—119 kuopos susirinkimas bus liepos 13-tą dieną, 8 val. vakarė, Lietuvių Klubo patalpose. Visi nariai-narės, dalyvausite.

BROOKLYN, N. Y.—134 kuopos susirinkimas bus liepos 4-tą dieną, tuoj po sumos, Karalienės Angely parapijos svetainėje. Visi nariai ir narės, malonėkite dalyvauti.

ROCKFORD, Ill.—137-tos kuopos susirinkimas bus liepos 11-tą dieną, tuoj po sumos, Sv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

BROCKTON, Mass.—141 kuopos susirinkimas bus liepos 4-tą dieną, tuoj po 10 val. Mišių Sv. Kazimiero parapijos svetainėje.

CLEVELAND, Ohio.—142 kuopos susirinkimas bus liepos 8-tą dieną, 147 Montgomery Pl.

Sv. Jurgio parapijos mokyklos patalpose. Pradžia 7:30 vakarą.

SCRANTON, Pa.—155-tos kuopos susirinkimas bus liepos 4-tą dieną, po pamaldų, Sv. Mykolo parapijos svetainėje.

PITTSBURGH, Pa.—158 kuopos susirinkimas bus liepos 4-tą dieną, tuoj po sumos Sv. Kazimiero parapijos mokyklos kambarį.

CHICAGO, Ill.—160-tos kuopos susirinkimas bus liepos 4-tą dieną, 1 P. M. Sv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos patalpose. Visos narės-nariai, dalyvausite.

CHICAGO, Ill.—163-tos kuopos susirinkimas bus liepos 11-tą dieną, tuoj po sumai, Sv. Panelės Gimimo parapijos svetainėje.

DAYTON, Ohio.—191-mos kuopos susirinkimas bus liepos 4-tą dieną, 2 val. po pietų Sv. Kryžiaus parapijos svetainėje.

DETROIT, Michigan.—230 kuopos susirinkimas bus liepos 4-tą dieną, tuoj po paskutinių Mišių, Sv. Petro parapijos svetainėje.

BINGHAMTON, N. Y.—270 kp. susirinkimas bus liepos 4-tą dieną, 2 val. po pietų, Sv. Juozapo parapijos svetainėje, kampas Glenwood ir Downs Ave.

LRKSA 98 KUOPOS NARIŲ DĖMESIUI

WORCESTER, Mass.—L. R. K. S. A. 98 kuopa liepos mėnesi susirinkimo ne laikys. Sekantis susirinkimas įvyks sekmadienį, rugpjūčio 1-mą. Aušros Vartų parapijos svetainėje.

"DIEVAS SU MUMIS"

MAŽIESIEMS KATEKIZMAS

Anglų ir lietuvių kalbose

Anglų kalba parašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbon išvertė kun. dr. A. Deksnis. Išleido Sv. Kazimiero Seserys. 73 puslapių, paveiksluotas.

Kaina 25c egzempliorius

Užsakant kreipkitės į:

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

NEMOKAMAI

Pamėginkite visi tie, kurie kenčia nuo skausmus: REUMATISKUS, RANKŲ IR KOJŲ GELIMĄ BEI TIRPIMĄ, NEURALGIJĄ, NUOVARGI, DIEGLIUS. Jeigu jūs branginate savo sveikatą, tai tuojau atsikvirkite savo varda, pavardę ir adresą drauge su šiuo skelbimu, ir nemokamai gausite naujai pagerintos Deksnio Galingos Mosties. Pavartoje ją, po savaitės laiko, jeigu nesijausite sveikesni, gražinkite mums likusią. Bet mes žinome: tikėtinai padėję, padės ir jums. Užkirkime pasekmes!

Yra senas ir teisingas priėjimas: kas tepa, tas važiuoja. Todėl, jeigu nori važiuoti, tai tepk ir tepk su Deksnio Galinga Mostimi.

DEKSNIO PRODUKTAI
P. O. Box 666 Newark 1, N. J.

VIETINĖS ŽINIOS

KUN. GABRIELIAUS BALTRUŠAIČIO PRIMICIJOS

KUNIGAS GABRIELIUS BALTRUŠAITIS, O.F.M.

SCRANTON, Pa.—Gabrielius J. Baltrušaitis, O.F.M. kunigu išvestas sekmadienį, birželio 20, 1954, Mt. Alvernia seminarijos koplyčioje, Wappingers Falls, New York. Išventė J. E. vyskupas Blaise S. Kurz, O.F.M., D.D.

Sekmadienį, birželio 27, 10:30 ryte, kunigas Baltrušaitis laikys pirmąsias iškilmingas mišias Scrantų Šv. Juozapo bažnyčioje. Vietos klebonas preras J. V. Miliauskas bus arkikunigu; kun. Leonardas Andriekus, O.F.M., asistuos diakonu; kun. Gediminas P. Jočys, O. F. M.—subdiakonu, o Ven. Bro. Jurgis Petkevičius, O.F.M., bus ceremonijų vedėju. Pritaikinta pamokslą pasakys kun. Vyto Zemaitis, Pittstono Šv. Kazimiero parapijos asistentas, kilęs iš Scrantų Šv. Juozapo parapijos.

Naujasis kunigas Gabrielius Baltrušaitis, sūnus Katrės ir jau mirusio Jono Baltrušaitio, gvy. 1327 Madison Ave., Dunmore, Pa., gimė rugsėjo 10, 1924 m. Yra užbaigęs Scrantų Šv. Juozapo parapijos mokyklą, vedama seserų Kazimieriečių, ir Central High School, Scranton. Lankant Šv. Juozapo parapijos mokyklą 1938 ir 1939 metais jis buvo Scrantų miesto marbolistų čempionas; 1938 metais jis dalyvavo nacionaliniame marbolistų turnamente.

AVON PRODUKTAI

Avon kosmetikai yra nacionaliniai skelbiami ir pasiūlo puikias uždarbių progas dėl šeiminių.

Pašaukite: Wilkes-Barre VA 2-9303; Scranton DI 2-7814.

“GARSO” KNYGYNE

GALITE GAUTI ŠIAS KNYGAS

SVENTASIS RAŠTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS. J. E. Arkiv. J. Skvirsko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturias evangelijas; Apaštalu Darbų aprašymą; laiškus Apaštalu: šv. Pavilo, šv. Jokūbo, šv. Jono, šv. Judų ir gilybi atnešančių iš ano pasaulio dalykų Apieškimą, surašytą apaštalo šv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebuklai.

SVENTASIS RAŠTAS tai yra KNYGA knygų. Todėl patys užsisakykite ji ir užsisakykite mūsų broliams, kurie yra karo audrų išlaikyti. Jie yra labai išsilgę lietuviškų knygų. Stipriais audeklo apdarais \$4.00; popieriniais viršeliais—\$2.00.

SVENTUJŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvienai dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveikuota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIECIU? Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Knygutė mažo formato. Gali moterys ją įsidėti ir ridikuli (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Kaina 25 centai.

“VAI LĖKITE DAINOS”—Graziusią Liaudies Dainų Rinkinį. Parašė kun. J. Dabrila. Papildyta rinkinį išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga 288 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausias populiariausias liaudies dainos. Kaina 1 (vienas) doleris.

JOBŲ DRAMA, prof. Ant. Maceinos.....	\$2.00
DIDYSIS INKVIZITORIUS, prof. Ant. Maceinos.....	2.00
SVENTIEJI AKMENYS (eilėraščiai), Fausto Kiršio.....	2.00
MISIOS, Jeronimo Kačinsko.....	1.50
SVENTASIS RAŠTAS, II tomas.....	5.00
LIAUDIES DAINOS, IV, K. V. Banaicio.....	2.00
100 LIAUDIES DAINŲ, K. V. Banaicio.....	7.00

Žymiai Nupigintos Maldaknygės

MALDŲ VAINIKELIS (originalė kaina 70 centų).....	.50
MALDŲ VAINIKELIS, juodais apdarais.....	.40

Užsisakant kreipkitės į

“GARSO” ADMINISTRACIJA

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

MŪSŲ KOLONIJOS ŽINELĖS

SHENANDOAH, Pa.—Gegužės mėn. paskutinį šeštadienį Šv. Jurgio lietuvių parapija suruošė Marijos Metų procesiją ir Apieškimą (airių) parapijos bažnyčia.

Procesija pasisekė labai gerai; oras buvo gražus, taigi procesijoje galėjo dalyvauti pripildyta bažnyčia žmonių. Vadovavo kun. J. Lukšys, asistuojant klebonui J. Karaliui ir kun. St. Railai. Marijos litanią ir lietuviškas giesmes pakaitomis giedojo parapijos choras ir mokyklos vaikai.

Sekmadienį klebonas J. Karalius procesijoje dalyvavusius pagyrė ir pasidžiaugė kaip gražių katalikiškų pavyzdžių vietos gyventojams.

Birželio 4-tą dieną palaidota Pranciška Ropienė - Gudeliene priklausiusi visai eilei katalikiškų organizacijų; ji taip pat buvo neseniai suorganizuoto parapijos moterų choro narė. Jos asmenyje organizacijos, o ypač moterų choras neteko uolios darbuotojos ir giesmininkės. Laidotuvių metu pagal lietuvišką paprotį buvo pagiedota “Viešpaties Angelas.”

Birželio 13 d. parapijos Kazimieriečių seselių vedamos mokyklos metų baigimo programa buvo pamaldos. Aštuntą skyrė baigę 38 mokiniai. Mergaitės buvo apsirėmusios baltomis suknelėmis, tai visiškai derinosi su bažnyčios rimtimi—orumu.

Birželio 13 d. sumos metu kun. St. Raila paminėjo anas liūdnavias ir vis tebesitėsiančias dienas lietuvių deportacijai ir Sibirią ir kitus tolimus Rusijos kraštus. Vietos dienraštis Evening Herald tu liūdnu sukaktuvių progą atspausdino atitinkama straipsniu, iškeldamas komunizmo žiaurumus Lietuvoje.

KALIFORNIETIŲ VEIKLA

LOS ANGELES, Calif. — V. Beliajus, šiuo metu gyvenęs San Diego, Calif., turi paruošęs angliškai lietuvišką legendų knygą. Jis pasiūvęs dar šiais metais šią knygą išleisti. Knyga bus gausiai iliustruota; iliustracijos jau nupieštos. Ši legendų knygą bus spausdinama “Lietuvių Dienų” spaustuviėje. Šiuo metu čia spausdinamas ir V. Beliajus redaguojamas ir leidžiamas folkloro ir liuanistikos bei tautinių šokių žurnalas “Viltis”. Šiame angliškai leidžiamame žurnale V. Beliajus visad daug vietos skiria lietuviškiems reikalams. Žurnalas prenumeratoriai daugiausia yra kitataučiai.

Amerikos Lietuvių Bendruomenės reikalais “Lietuvių Dienų” birželio numerįje duodamas pasikalbėjimas su ALB LOK-LO pirm. prel. J. Balkūnu. Tame pačiame numerįje rašo: dr. M. Braška, dr. P. V. Raulinaitis, dr. P. Daužvardis, M. Katiliškis, kan. M. Vaitkus, A. Rannit ir kiti. Telpa virš 50 aktualių nuotraukų iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo.

Vinco Ramono “Kryžiai” angliškai jau baigiami atspausinti. Knyga netrukus atiduodama rinklyn. Anglų kalbon šį romaną išvertė LD red. M. C. Stark. Knyga leidžia LD leidejas A. Skirius.

Birželio liūdnieji įvykiai buvo paminėti visų trijų Pabaltijo tautybių kartu birželio 12 dieną Patriotic salėje. Šiais metais paminėjimui vadovavo estai. Meninėje programoje pasirodė ir lietuviai: solistė Florence Korsak padainavo porą lietuviškų dainų, taip pat porą dainų padainavo Br. Budriūno ved. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choras. Šiuos įvykius paminėjo tą pačią dieną ir lietuvių radijo valandėlė. Puikią kalbą pasakė Br. Raila. P.

30 METINĖ SUKAKTIS

PHILADELPHIA, Pa.—Vietinis ukrainiečių katalikų arkivyskupas-ekzarkas, Konstantinas Bogachevskis lygiai prieš 30 metų birželio 15-tą Romoj buvo konsekruotas išventintas vyskupu. Po išventinimo jis atvyko į

Ameriką. O kada čia—Philadelphijoje—buvo jo intronizacija—profesinis įvedimas į katedrą, tai ir lietuviai su savąja Lietuvos vėliava toje iškilmeje dalyvavo. nes, mat, tame dalyke jau anksčiau jie buvo susitarę su ukrainiečių katedros klebonu, kanoniku Maksimilijonu Kinošu. Lietuvius vėliava toje procesijoje nešė a. a. Juozas Vidikauskas. Raportieris

MIRĖ PROFESORIAUS ERETO ŽMONA

S. m. gegužės 20 dieną Baselyje mirė lietuviams gerai pažįstama veikėja Ona Jakaitytė-Eretienė, su prof. J. Eretu sukūrusi šeimą 1925 metais.

Jų šeima Baselyje sudaro tarytum lietuvišką salą svetimam krašte. Šeimoji nebuvo girdėti kitokio žodžio, kaip lietuviškai. Visi 5 jų vaikai: 1 sūnus ir 4 dukterys savo harmoningu gyvenimu šeimoje gali eiti pavyzdžiu.

Palaidota š. m. gegužės 22 d. Baselyje. Karstas skendo gėlėse ir žalumnuose, tarp jų buvo ir pušnus su trispalviu kaspinu Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės vainikas. Per laidotuves šveicaras klebonas ir lietuvis kun. Burzdžius nušvietė velionės gyvenimą ir nuopelnus savajam kraštui. Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės vardu atsisveikinimo žodį pasakė krašto valdybos pirmininkas A. Paulaitis, nurodydamas, kad O. Eretienės gyvenime buvo vienas tikslas ir idealas—Lietuva.

Prof. J. Eretas žmonos mirties dieną Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkui pareiškė: “Aš pasilieku tas pats. Mano mirusios žmonos darbas bei pareigos yra atitekusios mums, ir mes josios dirbtąjį darbą ir toliau dirbsime su visišku pasišventimu.”

Profesorius ir šandien, kaip ir laisvosios Lietuvos laikais, sielojasi ir rūpinasi visais lietuvių tautai ir Lietuvai liečiančiais klausimais. Rašo straipsnius ir žymiausias laikraščius ir žurnalus, keldamas lietuvių tautos kultūrą ir jos vertybes viešumon.

DĖMĖSIO JŪROS IR MESKERIOJIMO MĖGĖJAMS

Vidaus Reikalų Departamento Tautinių Parkų Skyrius praneša, jog visuomenei atidarytas naujas parkas “Cape Hatters National Seashore Recreation Area.”

Vietą nepaprastai graži ir žavinti savo laukiniskumu, prasidedanti netoli nuo Virginijos—North Carolinos sienos. Parkas apima 200 mylių ilgumo pailgų salų grandinę, taip vadinamą “Outer Banks,” kuri galiausiai išsikiša beveik 30 mylių nuo sausumos ir yra vos 12 mylių nuo Golfo srovės. Nuo Cave Hatters “Banks” pasuka į pietvakarius ir užsiibigia netoli Cape Lookout.

“Banks” gaubia įdomi istorija ir daugybė legendų. Piratai, aviacijos pionieriai, pakrantėse, kuriose paskendusiu laivų šipuliais mėtos, nes Cape Hatters ir The Diamond Shoals garsėjo pasaulyje kaip “Atlanto kapinės.” Atlanto šaltosios srovės susitikdamos su Golfo šiltąja, čia maišo nesiliaujančius verpetus, vandenį sukurius. Idomu, jog “Banks” gyventojų kilmė išvedama iš kadaise skendusiu laivų palikuonių.

Kaikuriose vietose kalnuose angliškasis dialektas greičiau primena Elizabieths laikus, nei dabartinę anglų kalbą. Jų dauguma dabar pragyvena iš turizmo. Šiauriniame salos krašte randasi kitas parkas “The Fort Raleigh National Historic Site.”

Common Council

KLIAUSYKITE

LITHUANIAN MELODIES

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ

3:00 iki 3:30 P. M.

RADIO STATION WPAG

Banga 1050 kil. (Detroito laikui)

RALPH VALATKA,

Programos Vedėjas

15756 Lesure Avenue,

Detroit 27, Mich.

Telefonas Broadway 3-2224

KONGRESO BIBLIOTEKA RENKA AMERIKOS TAUTOSAKĄ

Iš visų Jungtinių Amerikos Valstybių kampu piliečiai Kongreso Bibliotekai Washingtono miestą šimtus Amerikos tautotyro eksponatų. Juos šiam žygiui skatina NBC radijo programos “Weekend” penkių minučių priminimas tautotyro rinkimo reikalui, kurį paruošia Bibliotekos Tautotyro Sekcija.

Tautotyra (Florlore), kurią sudaro dainos, pasakos, pasakėčios, papročiai ir tradicijos paveldimos generacijų ir generacijų yra studijuojama kiekvienoje valstybėje, nes ji padeda suprasti tautos socialinę istoriją. Tuo būdu amerikietiškoji tautotyra—daugybės tautų ir rasų kultūrų reikšmės—atvaizduoja amerikiečių praeities kasdieninio gyvenimo formą, kaip jie įsikūrė ir tas gaivalingas permainas, kurios žemės ūkiu bendruomenę per toki trumpą laiką pavertė pramonine ir prekybine visuomene.

Radijo klausytojai parodė šią programą didžiulį susidomėjimą ir siūnia daugybę užklausimų, nurodo bibliotekos darbuotojai. Tai parodo, jog amerikietiški domisi savo krašto praeitimi ir yra ištikimieji, jog šį medžiagą yra rūpestingai žinovų surenkama Kongreso bibliotekoje.

Tautotyro Sekcija visuomenei skiriamuose kataloguose žy-

mi gautą tautotyro medžiagą, nurodydama ją prisituntusio asmens pavardę, vietą ir datą. Siuntėjo adresą pasilikamas Bibliotekos knygoje, neišduodant jo visuomenei.

Štai vienas pavyzdžių paimtas iš Kongreso Bibliotekos Informacinio Biuletenio, kuriame pažymėta tautotyro apie naminių gydydymą: “Cures, Warts: In my home, when I was a Child in Everett, Mass. I had many warts on my right hand, big seedy ones. The cure was to take a piece of white blackboard chalk... This is the absolute truth.”

Biblioteka iš savo pusės pažymi, jog minimas gydymo būdas esąs įtartinas, bet kadangi tokių gydydymų pastebėta daugelyje vietų ateityje studijuojančių Amerikos socialinę istoriją turės vertingos medžiagos.

Paskutiniu laiku Tautotyro Skyrius Bibliotekoje gaunąs tiek daug medžiagos, jog nespėjąs jiems padėkoti, tačiau tikisi su laiku tai padarys. Skyrius prašo dėlto neužsigauti ir toliau siūsti jiems prieinamą medžiagą, kad bendromis pastangomis būtų sudarytas didelis ir vertingas kraštotoyro muziejus. Sekcija prašo, kad suinteresuoti ir šį darbą pritrauktų kuo daugiau žmonių.

Common Council

LIETUVĖS SIBIRO TREMTY

Vakarinę Vokietiją šiomis dienomis pasiekė viena mokytojų, neseniai grįžusi iš Vorkutos. Ji bolševikų buvo už tariamą špionąžą ir propagandą nubausta 25 metais prievartų darbų.

Mūsų atstovo paklausta apie tiolimojoje Rusijoje sutiktus lietuvius, ji papasakojo, kad pakeičiui ir Vorkuta pirmąjį lietuvių sutikusi Volodgos pereinamajame kelyje. Tai buvo apie 30 metų ūkininkė. Pasakotoja tikina, kad lietuvis moterys ir mergaitės bolševikų buvo daugiausia neteistos už tariamą ar tikrą partizanavimą arba partizanų rėmimą. Kirovo pereinamajame kelyje jos celėje buvo trys lietuvis: bausmė atlikusi mokytoja, kuri buvo siunčiama į vadinamąją “laisvąjį tremtį”, ir dvi jaunos mergaitės, ne daugiau kaip 20 metų, 1952 m. neteistos po 25 metų už propagandą ir partizanų rėmimą. Vorkutoje jai teko išbūti daugiau kaip metus laiko ir su eiti daug lietuvių. Dar stovyklos karantinų sutiko dvi jaunas lietuvaites iš Tauragės apylin-

kės, kaip paprastai, už partizanų rėmimą — bent taip skambėjo sprendimas—nuteicetas po 25 metų.

Iš klaipėdiečių pasakojimų ji sužinojo, kad 1948 m. Klaipėdoje mirė dr. Zauziūtė, buvusio užsienio reikalų ministerio sesuo. Ji buvo visų labai mylima ir daug kam padėjo. Dėl to bolševikai prie jos labai kibo ir yra kalti dėl jos per ankstyvos mirties. Pasakotojos teigimu, Klaipėdos krašte vokietiečių yra likę labai maža.

Stovykloje lietuvis laikėsi savam būryje ir kitais nelabai pasitikėdavo. Visiems iš akis krito lietuvių solidarumas: jos viena kita kuo galėdamos padėdavo ir gyveno kaip tikros seserys. Nė vienos kitos tautybsė moterys tarpusavyje taip gražiai nesugyveno.

KAM KOMUNIZMAS NAUDINGAS

Dresdene, Rytų Vokietijoje, komunistinės valdžios atstovai norėjo patirti, kokios nuomonės yra vokiečiai sovietų okupacijos atžvilgiu. Vienas MVD—slaptosios policijos agentas buvo jau nusiminęs, kad neranda nei vieno, kuris palankiai apie sovietus pasisakytų. Bet laimei susitiko viena pilietė, kuris buvo visiškai priešingos nuomonės negu dauguma.

— Žmonės tesako, ką tik nori. Bet aš jus užtikrinu, kad aš komunistams noriu tarnauti labiau negu bet kam pasaulyje. Garbės žodis!—užbaigė anas pilietis.

— Jūsų užsiėmimas?

—Duobkasys!

TAUPYMŲ PRADEK MAŽA SUMA!

BET PRADEK DABAK!

TAUPYMAI APDRAUSTI IKI \$10,000.00

2½% Palūkanų (Interest)

MORGICIŲ PASKOLOS PIRKIMUI AR STATYMI JŪSŲ NUOSAVO NAMO

SUPERIOR SAVINGS & LOAN ASS'N

Telephone HE 1-2498

6712 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio